

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de hotărâre a Guvernului
cu privire la aprobarea modificării statutului Republicii Moldova la Centrul
pentru Cooperare în domeniul Securității - RACVIAC

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea modificării statutului Republicii Moldova la Centrul pentru Cooperare în domeniul Securității – RACVIAC a fost elaborat de către Ministerul Apărării, în coordonare cu Ministerul Afacerilor Externe.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul art. 6 lit. b) și art.36 din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern. Inițiativa are la bază necesitatea aprobării cadrului juridic național pentru exprimarea oficială a intenției Republicii Moldova de a-și modifica statutul în cadrul RACVIAC din observator în membru asociat.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Modernizarea politicii de apărare a Republicii Moldova constituie un imperativ strategic, realizat inclusiv prin aprofundarea parteneriatelor cu organizațiile regionale de securitate, ca expresie a angajamentului ferm pentru consolidarea securității naționale, deziderat consacrat în documentele strategice naționale și sectoriale (Strategia Națională de Apărare, Strategia Militară).

1. Experiența Republicii Moldova în cadrul RACVIAC

Cooperarea Republicii Moldova cu RACVIAC – Centre for Security Cooperation are un caracter consolidat și istoric. În anul 2004, Republica Moldova și-a intensificat participarea în cadrul Centrului RACVIAC al Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, devenind, în aprilie 2004, stat membru cu drepturi depline. În perioada 2005–2011, reprezentanții Ministerului Apărării au contribuit activ la activitățile organizate sub egida RACVIAC, în special în domeniile:

- conversiunii infrastructurii militare și reconversiei personalului disponibilizat;
- aspectelor politico-militare în Europa de Sud-Est;
- implementării tratatelor privind controlul armamentelor convenționale;
- instruirii în domeniul terminologiei militare de specialitate.

2. Situația financiară anterioară

Pe durata statutului de membru, Republica Moldova și-a onorat integral obligațiile financiare față de RACVIAC, după cum urmează:

10.500 EUR pentru anul 2008;

22.060 EUR pentru anii 2009–2010 (sumă achitată în anul 2010).

Conform confirmării oficiale a Secretariatului RACVIAC, Republica Moldova nu înregistrează datorii financiare restante, precum și nu există obligații financiare sau de altă natură.

Totodată, Republica Moldova nu a semnat și nu a ratificat Acordul privind RACVIAC – Centre for Security Cooperation, semnat la Budva la 14 aprilie 2010, prin urmare nu decurg obligații juridice din acest instrument internațional.

3. Dialog politic recent și oportunitatea relansării cooperării

În cadrul discuțiilor dintre Ministrul Apărării al Republicii Moldova și Directorul RACVIAC, purtate în marja Reuniunii South-Eastern Europe Defence Ministerial (SEDM) de la Sarajevo, din 27 noiembrie 2025, a fost reconfirmat angajamentul constant al Republicii Moldova față de RACVIAC, fiind evidențiate oportunități concrete de revitalizare și aprofundare a cooperării.

4. Situația actuală și necesitatea intervenției normative

În prezent, Republica Moldova participă la activitățile RACVIAC în calitate de stat observator, fără implicarea unor angajamente financiare.

Schimbarea statutului în cadrul organizației presupune:

transmiterea unei scrisori oficiale de intenție;

inițierea procedurilor corespunzătoare în cadrul RACVIAC.

Hotărârea Guvernului nr. 896/2010 cu privire la aprobarea modificării statutului Republicii Moldova la Centrul pentru Cooperare în domeniul Securității – RACVIAC și achitarea datoriilor financiare (în vigoare din 01.10.2010) și-a produs efectele juridice la momentul respectiv.

În lipsa unui act normativ actual care să aprobe noua modificare de statut, nu există temei juridic pentru remiterea scrisorii oficiale de intenție și pentru inițierea procedurilor aferente în cadrul organizației.

5. Efectul proiectului de hotărâre

Aprobarea unui nou act normativ va permite:

- modificarea statutului Republicii Moldova din stat observator în membru asociat;
- participarea extinsă și flexibilă la activitățile organizației;
- valorificarea oportunităților de cooperare regională în domeniul securității și apărării;
- implicare voluntară și proporțională din punct de vedere financiar, fără obligații fixe.

Prin urmare, proiectul de hotărâre reprezintă un instrument necesar pentru relansarea cooperării instituționale cu RACVIAC și pentru consolidarea profilului Republicii Moldova în formatele regionale de securitate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul de hotărâre se propune:

- aprobarea modificării statutului Republicii Moldova din membru cu statut de observator în membru cu statut de asociat;
- desemnarea Ministerului Apărării, în comun cu Ministerul Afacerilor Externe, ca instituții responsabile de întreprinderea măsurilor necesare pentru implementarea hotărârii;
- stabilirea intrării în vigoare a hotărârii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

<p>- abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 896/2010 cu privire la aprobarea modificării statutului Republicii Moldova la Centrul pentru Cooperare în domeniul Securității – RACVIAC și achitarea datoriilor financiare, la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.</p> <p>Elementul nou constă în crearea cadrului juridic național care permite inițierea procedurilor oficiale pentru modificarea statutului Republicii Moldova în cadrul RACVIAC și asigurarea implementării efective a deciziei Guvernului.</p> <p>Stabilirea intrării în vigoare la data publicării este justificată de necesitatea demarării fără întârziere a procedurilor aferente în cadrul organizației și valorificării oportunităților de cooperare extinsă.</p>
<p>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</p>
<p>Mentținerea statutului actual de observator nu ar permite valorificarea deplină a mecanismelor de cooperare și participare extinsă în structurile consultative ale organizației. Alte opțiuni nu au fost analizate, întrucât obiectivul proiectului este strict stabilirea cadrului juridic pentru schimbarea statutului în membru asociat.</p>
<p>4. Analiza impactului de reglementare</p>
<p>4.1. Impactul asupra sectorului public</p>
<p>Proiectul consolidează cooperarea instituțională și creează premise pentru participarea extinsă a reprezentanților autorităților publice din domeniul securității în activitățile organizate de RACVIAC. Implementarea hotărârii nu implică restructurări instituționale sau modificări ale competențelor autorităților publice.</p>
<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p>
<p>Proiectul nu are impact asupra bugetului public național, nu presupune cheltuieli bugetare suplimentare și se va realiza în limitele alocațiilor bugetare aprobate Ministerului Apărării.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.4. Impactul social</p>
<p>Proiectul contribuie indirect la consolidarea securității naționale și regionale prin aprofundarea cooperării în domeniul securității și al bunei guvernante în sectorul apărării.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Nu sunt afectate.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Nu există impact asupra echității și egalității de gen.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Nu este aplicabil.</p>

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În vederea respectării prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Apărării (www.army.md), secțiunea – Transparența decizională (https://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=169&submenuheader=0) și pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16181)</p> <p>Respectiv, anunțul privind consultarea publică a proiectului a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Apărării (www.army.md), secțiunea – Transparența decizională și pe platforma particip.gov.md (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16181)</p> <p>Proiectul a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Finanțelor, avizele fiind reflectate în sinteză.</p>
7. Concluziile expertizelor
<p>Conform prevederilor art.36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de hotărâre a Guvernului a fost transmis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei juridice și expertizei anticorupție.</p> <p>Concluzia expertizei anticorupție (nr. 06/2/6083 din 02.04.2026):</p> <p>Proiectul a fost elaborat cu respectarea transparenței decizionale și a normelor de tehnică legislativă. În urma expertizei (nr. EHG26/11331), s-a constatat că inițiativa corespunde interesului public general, fiind orientată spre relansarea cooperării instituționale și consolidarea profilului de securitate al Republicii Moldova în plan regional. Expertiza confirmă lipsa riscurilor de corupție.</p> <p>Concluzia expertizei juridice (nr. 04/1-3796 din 06.04.2026):</p> <p>În urma examinării proiectului, Ministerul Justiției a prezentat lipsa obiecțiilor sau a propunerilor de ordin conceptual.</p>
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În urma adoptării actului normativ, va fi necesară abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 896/2010 cu privire la aprobarea modificării statutului Republicii Moldova la Centrul pentru Cooperare în domeniul Securității – RACVIAC și achitarea datoriilor financiare.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
<p>În vederea implementării prezentei hotărâri, Ministerul Apărării, în comun cu Ministerul Afacerilor Externe, va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea modificării statutului Republicii Moldova în cadrul RACVIAC.</p> <p>Implementarea va include demersurile procedurale interne și externe necesare pentru transmiterea poziției oficiale a Guvernului către RACVIAC și participarea corespunzătoare în activitățile organizației.</p>